

POHÁR HNĚVU

Tři mniši se vraceli do svého kláštera, ale na první pohled bylo zřejmé, že se tam vůbec netěší. Jeden z nich přerušil chmurné mlčení: „To byl nápad, přemlouvav Benedikta, aby se stal naším opatem!“ „Koho by to napadlo, že začne zavádět takové novoty? Je ze šlechtického rodu, člověk by očekával, že bude mít pochopení pro trochu pohodlí,“ zabručel druhý. Třetí souhlasil: „Proč po nás chce, abychom vstávali před svítáním? Copak Bohu záleží na tom, jestli se modlíme o pár hodin dříve nebo později?“ „No, aspoň lidem, kteří nás prosí o modlitbu, na tom nesejde. Jinak by nám přece

za to nic nedávali.“ „A proč máme pracovat, když nám lidé dají všechno, co potřebujeme? Když vidí mnišský šat, dají průchod své štědrosti. A kdybychom si o to řekli, dali by nám ještě víc. Tak proč se rozptylovat s motykou, potit se na slunci, dřít se s vědry vody, když to za nás udělá někdo jiný?“

Většina mnichů v jejich malém klášteře sdílela podobné názory. Když slyšeli o Benediktově moudrosti a všeobecné úctě k tomuto poustevníkovi, byli přesvědčeni, že by jako opat dodal jejich klášteru na vážnosti a důležitosti. A to se podle představ mnichů mělo projevit i na darech, které lidé klášteru dávali. Jenže místo toho od nich nový opat vyžadoval, aby se chopili užitečné práce, postili se, nepřijímali dary od chudých lidí a aby se modlili v přesné

Autor: otec Václav Trmač Ilustrace: Helena Filčíková

stanovené hodiny. Něco takového nebylo v tomto klášteře zvykem. Není divu, že se tyto novoty, které by ovšem měly být pro muže zasvěcené Bohu samozřejmostí, mnichům vůbec nelíbily.

Navracející se mniši se zastavili, aby se napili vody ze studny a odpočinuli si ve stínu. Chtěli si i zdřímnout, ale když se člověk zlobí, má s usínáním potíže. Jeden z nich se náhle zvedl a šel natrhat hrst červených bobulí z nedalekého keře. Zbylí dva téměř současně vykřikli: „Nejez to! Je to jedovaté! Zahod' to a pojď si umýt ruce!“ Jejich bratr na varování nereagoval. „Snad se nechceš otrávit schválně? Neblázni! Tak strašné to naše trápení není! Snad si zvykneme. Na svůj život přece nesmíme sáhnout. Chceš skončit v pekelných plamenech?“ Mnich s hrstí bobulí se potutelně usmál: „Na svůj život sahat nehodlám. A věřím v Boží milosrdenství.“ Schoval bobule pod hábit a bratři pochopili, že o svých záměrech nechce mluvit. Zvedli se a pokračovali v cestě.

Kdyby se nezastavili u studny, stihli by v klášteře společně večerní modlitby. Takto přišli až po nich, na modlitby pozdě, ale na večeri právě včas. Dva z příchozích usedli hned ke stolu, třetí ještě někam šel. Vypadalo to, že si jde umýt ruce před jídlem, ale on se za chvíli vrátil s pohárem vína v ruce. Podával ho opatovi: „Otče Benedikte, dostali jsme pro tebe trochu vína. Lidé říkali, že vypadáš unaveně, že jsi na sebe moc přísný. Máš je vypít, aby tě vzpružilo a posílilo, abys nám neonemocněl a nezemřel.“ „Proč ne,“ řekl Benedikt k překvapení některých mnichů, „dnes je den sváteční a vy mi ten pohár vína jistě nebudete závidět.“

Bylo vidět, že mnicha, který pohár přinesl, opatova slova potěšila. Výraz jeho obličeje však zároveň vyjadřoval překvapení, že Benedikt nabídnutý pohár přijal a dokonce bez přemlouvání. Jako by tomu nemohl uvěřit, jako by se nemohl dočkat, až přísný představený víno vypije.

Benedikt tomu nevěnoval pozornost. Jak měl ve zvyku, pomodlil se nad pohárem vína a pak víno požehnal. Ale už se nenapil. Když nad pohárem udělal rukou znamení kříže, pohár se roztránil, jako by ho někdo rozbil kamenem. Mniši strnuli. Co se to stalo? Je to projev Božího hněvu kvůli tomu, že opat chtěl vypít trochu vína? Jen jeden věděl a další dva si domysleli, proč se pohár po požehnání roztránil na tisíc kousků. Nebyl to hněv, byl to projev Božího milosrdenství. A potvrzení toho, že Benediktova pravidla mnišského života nejsou přehnaná. Že zasvěcení Bohu nesmí být způsobem, jak si zajistit pohodlný život.

Také Benedikt si domyslel, proč došlo k té podivuhodné události. Obrátil se k mnichovi, který mu pohár podal, řekl: „Bůh ti odpusť, bratře!“ a pak hned bez dalšího slova opustil klášter a vrátil se do své samoty.

Sv. Benedikt z Nursie

Narodil se jako dvojče se sestrou Scholastikou kolem roku 480 v rodině venkovského šlechtice. Maminka při porodu zemřela. Benedikt krátce studoval v Římě, ale kvůli sprostému nemravnému chování spolužáků studia zanechal. Opustil všechno a odešel do samoty. Lidem, kteří za ním šli, se stal příkladným učitelem. Nejdříve zřizoval malé kláštery a později vystavěl rozsáhlý klášter Monte Cassino. Stal se zakladatelem západního řeholního hnutí a přispěl k zachování klasické kultury. Jeho radu k vytvoření duchovní rovnováhy člověka připomíná znak kříže, zvedajícího se nad pluhem. V duchu jeho pravidel byla i modlitba prací a práce modlitbou. Zemřel v roce 547 krátce po své sestře, která je také uctívána jako světicí.

Představte si vesmírnou raketu. Začíná odpočet... zážeh, motory hřmí, země se chvěje a raketa se pomalu zvedá na ohnivém chvostu. Ano, takto vypadá dnes dobývání kosmu. Ale za pár let může být vše úplně jinak. Kosmický prostor nakrátko naruší jemné zapleskání roztahované plachty a vše se opět pohrouží do věčného ticha. A na cestu k planetám se pomalu, ale nezadržitelně vydá sluneční plachetnice.

Sen se opět stává skutečností. Konkrétně sen Julie Verna, který předpovídal meziplanetární lety pomocí plachetnice hnané slunečním větrem. A dnes už nad našimi hlavami krouží dokonce dvě kosmické lodě, které nežene nic jiného než síla světla. A samozřejmě i síla lidských snů.

IKAROS BEZ KŘÍDEL

První solární plachetnici vypustili loňský rok Japonci a pojmenovali ji Ikaros. Tato plachetnice na konci roku proletěla kolem Venuše a svým pomalým, ale neustálým tempem pokračuje ve svém letu.

TEPLÝ VÍTR

A co vlastně žene tuto plachetnici vesmírem? Jules Verne počítal s takzvaným slunečním větrem, který byl objeven v roce 1859 a je tvořen neustálým proudem nabitých částic ze Slunce, které zaplavují celou Sluneční soustavu. Tento sluneční vítr sice dosahuje rychlosti 500 km/s, ale jeho hybnost je velmi malá. Dostatečnou sílu mají ale sluneční fotony, které se odrážejí od plachty a předávají jí tím svoji sílu a rychlost. Tento jev se dá dokumentovat i zde na Zemi a na střední škole nám ho s radostí předváděl náš fyzikář. Ve skleněné nádobě měl vytvořené vakuum a v něm jednoduchý větráček, jehož lopatky byly na jedné straně natřené na černou a na druhé na bílou. Vše stačilo postavit na světlo a lopatky se ve směru dopadajícího záření daly pomalu do pohybu...

COUVÁNÍ VPŘED

Vesmírná plachetnice může letět dokonce i proti směru dopadajícího záření, tedy směrem ke Slunci. Je to stejný princip jako u klasické lodi, která také může plout proti směru větru. Stačí jen správně natočit plachtu. Ikaros je dokonce vybaven i vrstvou LCD krystalů, u nichž je možné pokynem z řídicího centra měnit jejich barvnost, a tím jednoduše měnit směr letu. Třeba i zařadit zpátečku.

Druhou solární plachetnici s prozaickým jménem NanoSail vypustili Američané. Původně se jim plachta o rozměru 10 m² zasekla v nákladovém prostoru družice, ale 19. ledna se sama uvolnila do kosmického prostoru a o tři dny později v automatickém režimu rozvinula své sluneční plachty a namířila si to na oběžnou dráhu kolem Země. V řídicím středisku se jim nepodařilo navázat s tímto vesmírným koráblem spojení, a proto vyhlásili soutěž o nejlepší fotografii NanoSailu. V měsíci květnu to byl dokonce nejjasnější bod na obloze.

Zbyněk Pavienský

Jen tak si plachtit... vesmírem

V době vydání časopisu již ale plachetnice ukončila svůj klidný a vznešený let a shořela v zemské atmosféře.

No a pak už stačí jen vyrobít dostatečně dlouhý provázek...

Vesmírná agentura NASA ukončila projekt raketoplánů a nám je již jasné proč. Na mysu Canaveral, odkud raketoplány startovaly, si začnou pouštět velké lesklé draky.

FOTON

Foton je elementární, nesložená částice a tvoří veškeré elektromagnetické záření. Částí tohoto záření je i naše viditelné světlo.

foto: wikipedia.org